

Utvärdering av Miljömål för Borås pastorat 2022

Kyrkans liv och verksamhet

Övergripande mål: Vår uppgift är att genom information och det goda föredömet skapa ökad medvetenhet och ge redskap för den enskilda människan.

Nytt delmål:

- Skapelsetid (Season of Creation), som är en tid för bön och handling för skapelsen och firas av kyrkor över hela världen, ska bli känd och firad inom Svenska kyrkan i Borås

Utfall:

- Under Skapelsetid 1/9 tom 18/10 visades den klimatutställning som tagits fram i samarbete med Naturskyddsföreningen och Klimatomställning Borås, i Caroli kyrka. Under kretsloppet anordnades en tipspromenad med frågor utifrån utställningen. I GA kyrkan ordnades en klimatkväll den 20 september om naturens rättigheter. Söndagen den 2 oktober genomfördes en pilgrimsvandring mellan Sjöbo och Hässleholmens kyrkor. KG Hammar föreläste den 20 oktober för en välfylld Caroli kyrka under rubriken "Omställning- hot eller möjlighet". Under denna tid präglades övriga andakter och gudstjänster också av temat.

Nytt delmål:

- Att uppmärksamma Fairtrade genom att till exempel församlingarna deltar i Fairtrade Challenge

Utfall:

- Minior och juniorgrupper har bakat och fikat fairtrade. Vid föreläsningen Maten och klimatet i Caroli församlingshem den 10 maj informerades om att genom fairtrade får odlarna utbildning i hur de kan rusta sig mot det förändrade klimatet. Det kan handla om att planera mer motståndskraftiga grödor, att lära sig hur man använder vatten mer effektivt eller få stöd i att införa nya jordbrukstekniker. Även vid kyrkkaffe och när personalen fikat har delats information om Fairtrade.

Nytt delmål:

- Att starta minst en miljögrupp i pastoratet

Utfall:

- En grupp startade som samlade tre personer som genomförde Svenska kyrkans digitala miljöutbildning tillsammans. Sedan bjöds dessa personer in för att delta i de föreläsningar som startades tillsammans med Klimatomställning Borås och Naturskyddsföreningen. Under våren 2022 genomfördes 5 föreläsningar: om skogen, transporter, ljusföroreningar, kläder och mat. Under ht 2022 genomfördes i samma samarbete en utfrågning om klimatet med företrädare för de olika partierna i Borås innan valet och en föreläsning med KG Hammar - Omställning- möjlighet eller hot.

Nytt delmål:

- Att synliggöra pastoratets miljöarbete i kommunikation internt och externt

Utfall:

- På hemsidan informeras om hållbar utveckling. I januari 2023 kompletterades detta med information om arbetet med att gynna biologisk mångfald på kyrkogårdarna.
- Representanter från kyrkogården berättade om sitt arbete med biologisk mångfald på ett plenum under höstterminen.

Nytt delmål:

- Att avsätta medel till miljörelaterade församlingsaktiviteter som kommer från verksamheten

Utfall:

- Föreläsningen med KG Hammar genomfördes med extra medel för församlingsaktiviteter

Nytt delmål:

- Att förbättra strukturen för att se över miljömål och det dagliga miljöarbetet

Utfall:

- Ledningsgruppen har tagit fram en ny uppdragsbeskrivning för miljögruppen. Fortsatt samtal pågår kring strukturerna kring miljöarbetet

Nytt delmål:

- Att frågor om klimat och miljö aktualiseras tydligt i arbetet med Lokalförsörjningsplanen

Utfall:

- Planen är klar. En tydlig slutsats är att vi behöver öka utnyttjandegraden av våra ytor. Vid ombyggnation ska hänsyn tas till att lokaler kan utnyttjas effektivare.

Varor och tjänster

Övergripande mål: Vid inköp ska normala upphandlingsrutiner gälla, miljökrav skall dock beaktas aktivt

Nytt delmål:

- Öka kunskapen om Samverkande inköp, att miljöhänsyn är en av aspekterna vid upphandlingar

Utfall:

- Vi arbetar med att sprida kunskap via ledningsgrupp. Information på plenum är inplanerad
- Det finns en digital information om inköp på Teams.

Transport och kommunikation

Övergripande mål: Redan vid planering av verksamhet ska hänsyn tas till att begränsa och samordna biltransporterna

Nytt delmål:

- Ta fram en resepolicy som främjar fossilfria färdssätt
- Uppmuntra medarbetarna till cykling, för pendling och i arbetet
- Utveckla de digitala mötena

Utfall:

- Förslag till resepolicy läggs fram för kyrkorådet och sedan tar fullmäktige beslut i maj
- Enlig den nya resepolicyen är cykling och gång alltid första valet
- Vi väljer oftare digitala möten vid vissa tillfällen. Tex kortare avstämningar med mer än två medarbetare, möten med stift och nationellt, dop och sorgesamtal där någon av deltagarna har lång resväg.

Kyrkans byggnader

Övergripande mål: Förvaltningen samt de ny och ombyggnationer som sker i pastoratets byggnader skall präglas av miljöhänsyn

Nytt delmål:

- Byte av allmänbelysningen på andra våningen i Hässleholmens kyrka mot mer energieffektiv LED belysning.

Denna åtgärd skjuts till 2023 på grund av att man behövde omfördela inom budgeten

- Byte av luftbehandlingsaggregat i Dammsvedjans kyrka mot ett med energiåtervinning (FTX)

Utfall:

- Ventilationsaggregatet på Dammsvedjan är bytt

Kyrkogårdar

Övergripande mål: Skötseln och nyanläggning som sker på pastoratets begravningsplatser och kyrkoplaner ska präglas av miljöhänsyn

Nytt delmål:

- Miljörabatt, rabatt som skall bestå av lökar/perenner för de olika årstiderna. Tanken är att blommorna/växterna skall hålla längre, samt i flera år så det skall vara ett miljövänligare alternativ.
- Sopplatser: vi skall införa glas/batteri/metall behållare på samtliga sopplatser på våra kyrkogårdar. Ute på Sigfrid har vi redan det på majoriteten av våra stationer. Men vi

skall införa nya på Brämhults kyrkogård. Speciellt efter vår utbyggnad så skall miljön vara i fokus så att skräp och annat förbrukningsmaterial hamnar på rätt ställe. Vi kommer även leta efter smidiga och hållbara behållare till vår sopsortering.

- Ny bil, kyrkogårdschefen kommer under 2022 göra ett byte av bil. Detta kommer vi se ur ett hållbart perspektiv ur miljösynvinkel och försöka hitta en bil som passar behovet här ute samt är miljövänlig.

Utfall:

- Arbetet med miljörabatt påbörjat och fortsätter.
- Hittills har vi inte hittat ett bra system för sopplatser som uppfyller kraven. Kostnaden kommer bli stor vid eventuellt utbyte vilket gör att vi avvaktar men ändå kollar vad som finns på marknaden. Idag har vi redan ett funktionellt sätt att sortera våra sopor. (kompost, brännbart, batteri, glas/metall). Men det skulle behöva uppdateras, speciellt glas och metall då det blandas som sedan personalen får sortera
- Ny bil inköptes under tidigt år 2022. Nöjda med bilen som fyller sin funktion.

Miljöfarlig verksamhet

Övergripande mål: I vår verksamhet ska vi eftersträva att all hantering av miljöfarliga produkter sker på ett sådant sätt att ingen kommer till skada

Nya delmål:

- Undersöka om det går att byta bränsle i krematoriet till ett mer miljövänligt alternativ och vad som krävs för detta

Utfall:

- Vi har kommit fram till att vi idag använder det mest miljövänliga alternativet som fungerar till de ugnar vi har (RME). Alternativet att blicka mot i framtiden är elektriska ugnar men där har vi för lite faktaunderlag gällande effekt och funktionalitet än så länge.

Förvaltning och ekonomi

Övergripande mål: Att vara medveten om och agera i enlighet med Svenska kyrkans nationella rekommendationer gällande förvaltning och ekonomi. Kyrkorådet och kyrkofullmäktige har antagit en inköspolicy för pastoratet som innehåller grundläggande principer och uppförandekoder för leverantörer.

Nytt delmål:

- Att öka antalet E-fakturor samt att öka antalet leveransfakturor som skickas till vår mailadress.
- Fortsätta arbetet för att förbättra inköpsrutiner

Utfall:

- Antalet E-fakturor har ökat till 2 480 stycken 2022 (48 procent av totalt 5 206 fakturor) från 1 586 stycken (32 procent av 4 868 fakturor) 2021.
Dessutom har antalet fakturor via brev minskat från 1 098 fakturor 2021 (23 procent) till 587 (11 procent) 2022, vilket minskar både transporter och pappersanvändningen.
- Vi fortsätter att arbeta för bättre inköpsrutiner, genom att informera på ORG Teams och på APT, samordna inköp och lager för exv kontorsvaror. Vi gör också punktinsatser när vi ser att inköp kan göras på bättre sätt.
- Gällande finansiella placeringar har vi haft regelbundna möten med våra placerare.